

Peter örn:

Alla av samma kontinent (23/12)

Mannen i passkontrollen jämför mitt ansikte med fotografiet i passet. Han ler överraskande och vänligt trots terrordåden i Bombay för några veckor sedan.

- Peter Michael, that´s a fine name. Welcome to India, sir.

Några minuter senare kommer jag ut i den brusande ankomsthallen. Jag möts av en ung chaufför i vit uniform från hotellet. Utan honom skulle jag vara förlorad i den indiska natten. Värmen känns som silke mot ansiktet. Klockan är långt efter midnatt. Jag inser att trafiken aldrig stillnar av. Vägen från flygplatsen in till stan är tät av fordon som tutar sig fram i trafiken - bilar, lastbilar, motorcyklar, mopeder. Och överallt som skuggor i mörkret rör sig gående människor och kor.

För första gången någonsin är jag i Indien, i Tamil Nadu i sydöstra delen av landet. Redan i bilen in till Chennai, som förr hette Madras, får jag den där känslan av att vara överväldigad.

Den känslan kommer att följa mig: överväldigad av alla människor, av vänligheten och värdigheten, av trängseln och trafiken, av den utsägliga fattigdomen och rikedom, som liksom tvinnas in i varandra. Och jag överväldigas av det någon kallar för lukterna av Indien, de finns kvar i kläderna flera dagar efter hemkomsten. Jag är här för Hand in Hands räkning - en organisation som sedan två decennier arbetar med bistånd till Indien. Den grundades av två svenska lärare, den är alltmer känd från svenska medier sedan Percy Barnevik engagerat sig i verksamheten.

Verksamheten är inriktad på att ge stöd åt kvinnliga entreprenörer, genom utbildning och förmedling av mikrolån. Kvinnor tar ansvar, de dricker inte, de spelar inte bort lånen. Kvinnorna organiserar sig i självhjälpsgrupper, som påminner om den svenska studiecirkeln. Verksamheten inriktas också på att hjälpa barn bort från barnarbete och på hälsa och på miljö.

Självhjälp och entreprenörskap blir vägen ut ur fattigdomen. Under de följande dagarna kommer jag att se en lång rad exempel på att det är mer än vackra ord:

Mötet med skolan som är en brygga till utbildning för flickor och pojkar, som annars skulle ha arbetat på risfälten. Mötet med självhjälpsgrupper; kvinnorna berättar om växande självtillit, att de höjer sina röster och utan blygsel möta bankdirektören för att prata lån. Mötet med kvinnan som driver en cykelverkstad; den ger arbete och inkomst också åt hennes man. Utanför verkstaden trängs pojkarna i byn för att vara med på bilden när jag en smula handfallen ska fotografera med min nya kamera: "Lugn, mister Peter, vi vet hur man gör." Varje möte påminner om att aldrig förlora hoppet: Världen går att förbättra. Det är möjligt att skapa en värld utan fattigdom och förnedring.

Indien berättar att det är möjligt. Fattigdomen är utsäglig och klasskillnaderna skär som bråddjupa raviner genom befolkningen. Men ändå - för varje år höjer sig landet ur fattigdomen, som land ur havet. Också ute i byarna samlas de fattigaste kvinnorna för att lära sig hur datorn fungerar.

En morgon lämnar jag storstaden för att resa ut på landsbygden tillsammans med medarbetare inom Hand in Hand. Vägarna är åtgångna av de häftiga monsunregnen, gatorna genom byarna är ännu leriga.

De platta fälten sträcker sig många mil mot horisonten innan de möter kullarna och senare bergen. Kor och bufflar betar längs vägen. En herde passerar med en flock getter, han bär en killing i famnen och nickar åt oss. Odlingen av jasmin breder ut sig. Vinden drar vänligt genom träden. Jag blundar och känner doften av svensk sommar; vi är alla delar av samma kontinent.

Peter Örn

Peter Örn startar som krönikör i VK i dag. Han arbetar som fristående konsult och föreläsare. Han avslutade under hösten 2008 uppdraget som regeringens representant i dialogen med den ideella sektorn om en gemensam överenskommelse inom det sociala området. Peter Örn leder idag regeringens Delegation för hållbara städer. Han är styrelseledamot i biståndsorganisationen Hand in Hand med verksamhet framförallt i Indien samt ledamot av styrelsen för tankesmedjan Fores. Peter Örn har tidigare varit generalsekreterare för svenska Röda korset, verkställande direktör för Riksteatern samt för Sveriges radio.

PETER (MICHAEL)